

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2001-1232

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Sirvio, Konsta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kauppamerenkulkua Portugalissa : Elintarvikkeiden tuonti- ja vientikauppa Portosta käsin vuosina 1756-1763			
Oppiaine-Läroämne-Subject Talous- ja sosiaalihistoria			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-09-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 62
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Itsevaltaisain ottein hallinnut pääministeri Marques de Pombal yritti saada maan talouden kuntoon 1700-luvun jälkimerkantilistisessa Portugalissa. Valtion taloudellinen tilanne oli heikentynyt kauppataseen alijäämäisyydestä Englannin kanssa aikana, jolloin oli Lissabonin suuri maanjäristys, Brasiliasta tuotu kulta ehtyi ja portviinin tuotannossa sekä viennissä oli ongelmia. Tilannetta ei yhtään helpottanut muun muassa Ranskan ja Englannin merillä käymä seitsenvuotinen sota. Tässä tutkimuksessa perehdytään aikakauden kaupankäyntiin ja tutkimuskysymys kuuluu: millaista oli Portossa käyty elintarvikkeiden tuonti- ja vientikauppa vuosina 1756-1763? Tutkimus on luonteeltaan kvalitatiivinen ja pyrkimyksenä on ymmärtää sekä selittää kaupankäyntiä kyseisenä ajanjaksona Portossa. Myös kvantitatiivista aineistoa käytetään selittämisen apuna. Työssä käytetyt tärkeimmät lähteet ovat Portugalissa, Vila Nova de Gaiassa sijaitsevan Ferreira -yhtiön yksityisarkiston kokoelmat sekä Lontoossa sijaitsevan Public Record Officen arkisto sekundaarilähteiden lisäksi.</p> <p>Kauppamerenkulku oli vilkasta Porton sekä ennen kaikkea Englannin satamien välillä, mutta kauppaa käytiin myös muun muassa Espanjan, Amerikan siirtomaiden, Hollannin ja Ranskan kanssa. Portoon tuotiin ennen kaikkea viljat tuotteita, kalaa, voita ja juustoa. Kaupungin merkittävien vientiartikkeli oli puolestaan portviini, mutta myös hedelmiä, ruokaöljyä, etikkaa ja suolaa laivattiin ulkomaille. Kaupungissa toimi kymmenien englantilaisten kauppiaiden etuoikeutettu yhteisö, joka oli erityisen kiinnostunut jatkamaan vuosikymmeniä vanhaa portviinin viennin perinnettä. Tämä oli uhattuna vuonna 1756 perustetun portviinimonopolin myötä. Englantilaisten kauppatoiminta kuitenkin jatkui yhtiön perustamisen jälkeenkin, vaikka eräitä oikeuksia poistettiin.</p> <p>Tuonti- ja vientikauppiaille oli laaja yhteistyökauppioiden muodostama kontaktiverkosto, jonka kanssa kauppaa käytiin. Tarvittavia elintarvikkeita tuotiin ja vietiin, myyntitulot siirrettiin tileille ja rahat siirrettiin useiden kuukausien maksuajan jälkeen. Rahan lisäksi erityyppisillä kauppalaivoilla kuljetettiin kauppatarvaroiden sekä kirjeitä etenkin välillä myöhästelevien, aseistettujen laivojen muodostamien saattueiden suojissa. Saattueista huolimatta kaapparilaivat saivat vuosina 1756-1763 käydyn seitsenvuotisen sodan aikana saaliikseen useita kauppa-aluksia, joiden kapteenit joutuivat hengenvaaraan. Lisäksi ongelmana oli usein sattuva kauppatarvaroiden pilaantuminen, jota ei pystytty estämään aikakauden kuljetus- ja säilytysteknologialla suhteellisen kehittyneestä kaupankäynnistä huolimatta.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>ulkomaankauppa - elintarvikkeet - Portugali (ysa) kauppamerenkulku - historia - Portugali - 1756-1763 (ysa) portviini - vienti - Portugali (ysa)</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			